

f. 150. Boornbergum f. 40. Kooten f. 25. Hollum op Ameland f. 20. Looessens f. 70. Nes en Wierum f. 20. Schiermonnikoog f. 40. Hindeloopen f. 25 (voorw.). Wijckel-Balk f. 40 (voorw.). Gaastmeer f. 20 (voorw.). Echten f. 20 (voorw.). Sdiena f. 20 (voorw.). Inwendig zending 20.000. hok f. 300 en voor den arbeid op de heide, Classis Drachten f. 30.

f. Verslag van de kerk van Looessens over de Prov. financiën.

Door de commissie ad hoc wordt gerapporteerd, dat de ontvangsten eene som bedragen van f. 1383,45½ en de uitgaven f. 1080. De administratie werd in orde bevonden. Br. Seeger ontvangt den dank der vergadering, en bij vernieuwing wordt de kerk van Looessens voor het volgende jaar met deze aangelegenheid belast.

g. Rapport van den carator der Theologische School;

h. van Br. Brugmans als commissie-lid dezer Provincie, van de kas Em. pred. pred.-wed. en -wezen.

Door de afgevaardigden naar de Generale Synode van Middelburg worden enkele inlichtingen gegeven aangaande eenige zaken. In betrekking tot Art. 120 (Acta Synode van Middelburg) spreekt de Prov. Synode als haar gevoelen uit, dat in strijd met dat Art. de kennisgeving van de beëindiging dezer zaak in publieke bladen geschiedt is. — Naar aanleiding van het besluit der Generale Synode inzake de Zending, besluit de Prov. Synode naar Art. 116 III. »Van meerderkerken», 3, bladz. 78 (Acta Synode Middelburg) deputaten te benoemen, ten einde in deze Prov. den dienst der Zending aan te bevelen en den jiver aan te wakken. De morgenzitting wordt met dankzegging gesloten door den assessor Dr. Impeta.

(Wordt vervolgd)

Op last der Prov. Synode voornemen.
Dr. H. H. KUYPER, Praeses.
J. C. BALHUIZEN, Scriba.

Buitenland.

Duitschland. Uit de kerk der Mora-vische broeders.

De predikant Th. Weiz zal, volgens No. 17 van de *Herrnhut*, orgaan van de Deutsche Broedergemeente, het volgende voorstel op de Synode doen, welke dit jaar moet gehouden worden. De Synode van dit jaar zal voor de Deutsche Broedergemeente gewichtig worden, omdat zij den arbeid der Generale Synode welke in 1890 staat gehouden te worden, heeft voor te bereiden. De vraag tocht is gedaan, of men in de vraagstukken, die de kerk en de leer aangaan, eenige veranderingen zal voorstellen. »Het is genoeg bekend, dat de Evangelische kerk en met haar de Broederkerk, zoo schreef de heer Weiz, in een ernstige crisis gekomen zijn door eene theologische richting, die, beginnend met het verwerpen van het Zoonchap van God in volen en bijbelschen zin, de geloofwaardigheid en geldigheid der Heilige Schrift in de geschiedenis zowel als de daarmede eng verbonden leer in twijfel trekt. Wanneer dit niet op zulk eene openlijke wijze geschiedt als dit het geval was bij het rationalisme of het verklaarde ongelooft, zoo is toch het gevaar onloochenbaar, dat, wanneer de hoeksteen, waarop het gebouw der apostelen en profeten gebouwd is, anders opgevat wordt, als het duidelijke Schriftwoord het leert, het gevaar onloochenbaar is, dat het ene stuk der leer na het andere, de leer der verzoening niet uitgesloten, aan het wankelen gebracht wordt en verkeerd uitgelegd worden kan en zal. Dat zulk eene theologie niet de theologie der Broedergemeente is of was, noch de oude, noch de nieuwe, toont hare geschiedenis, zowel als de nog thans geldige belijdenis, gelijk Spangenberg's *Idea fidei*, de inhoud van de leer van Jesus, de catechismen en leerboeken, welke in het vaderland en op het zendingveld gebruikt worden, alsook de belijdenis in het kerklied, de liederen en de prediking.»

»In de vaste overtuiging, dat het hier niet geldt strijdvaardigen die geen wezen hebben, maar den eeuwigen grond onzer zaligheid in leven en sterven, zoo ook het bestaan der Broedergemeente, als van haren arbeid in de diocesa en in de heidenzending, en niet uit louter hangen aan het oude of uit een valsche vertrouwen op doode rechtvaardigheid, spreken wij de verwachting uit, dat aan deze eeuwige geldende waarheden geen Synode iets veranderen zal noch kan, en dat niemand recht heeft eene daarvan afwijkende leer voor te dragen.»

Wij hopen en vertrouwen, dat de Deutsche Synode van de Herrnhutische gemeente deze resolutie zal aannemen en dat ook de Generale Synode haar zal bekrachtigen.

— Het volgende bericht uit Duitschland trok onze aandacht:

»Wilhelmshof bij Ravensburg. Voor leeraars, die in den theologischen strijd van den tegenwoordigen tijd door twijfel heen en weder worden gedreven of eene sterking van hun geloof wenschen, wordt een theologische cursus van 2-9 Augustus gehouden. Verlijfskosten worden niet in rekening gebracht. Door ervaren mannen zijn voordrachten toegezegd over de openbaring Gods, het wonder, het Oude Testament bij het godsdienstonderwijs, de opstanding van Christus, de leer van de laatste dingen en Christelijke opvoeding. Aanmeldingen worden tot 15 Juni ingewacht aan het adres van J. Ziegler, director.»

Uit deze noodiging blijkt, hoe men in Duitschland onder den invloed der Ritschliaansche beginselen aan de voornaamste feiten der heilsoopenbaring gaat twijfelen. De alloop der wateren is bij onze naburen sneller dan ten onzen.

Engeland. Verbetering van geringe predikantskrachten.

Ofschoon de Engelsche staatskerk aan sommige harer dienaars verbaard hoge tractementen bezorgt, zoo zelfs, dat het inkomen, aan enkele bisschoppelijke verbonnen, in de honderdduizenden belooft, zoo zijn er onder de predikanten en vicars of hulpredikers velen, die slechts met moeite rond kunnen komen, ja die in hun stand gebrek lijden. Daarom kan het geen verwondering baren, dat men in het Engelsche parlement er op heeft aangedrongen, dat aan de predikanten vrijdom van belasting zou gegeven worden. Een der schrijvers in de *Guardian*, het orgaan van de Ritualisten en de Episcopalsche kerk, meldt, dat sommige dochters van predikanten zich genoodsaakt zullen zien, om dienstboden te worden.

Het is niet te verwonderen, dat onder die omstandigheden het denkbeeld van het vormen van een ondersteuningsfonds veel sympathie vindt. Hare Majesteit de Koningin van Engeland heeft haar goedkeuring gebocht aan het plan tot stichting van zulk een fonds, en nu wil men geld krijgen, dat er gedurende de maand, welke men denkt te wijden aan de herdenking van

de 60-jarige regering van koningin Victoria, eene algemeene collecte gedaan wordt door de geheele kerk. Maar dan is men er nog niet. Men wil, dat in elke gemeente een comitee zal gevormd worden om te maken, dat er steeds gelden voor het ondersteuningsfonds bijeenkomen. De aartsbisschop MacLagan stelde voor, om in elke gemeente een staf van vertrouwenswaardige collectanten te vergaderen, die wekelijks huizen van de leden der kerk bezoeken om te collecteren, al was het maar om een halve stuiver van elk gezin te ontvangen. Eene bijdrage van een halve stuiver per week van elk gezin dat tot de Engelsche staatskerk behoort, zou een bedrag opleveren van f. 4.800.000 f. jaarlijks, een bedrag, groot genoeg, om den nood der minimum-lijders te lenigen.

Men ziet, dat ook de deftige Episcopalsche kerk zal genoodzaakt worden, om de methode, die in de vrije kerken gevolgd wordt, ten einde de predikanten een behoorlijk tractement te bezorgen, in praktijk te brengen. Reeds zou een stap in de goede richting gedaan zijn, indien het onwaardige koopen van predikantsplaatsen verboden werd. Daardoor worden de inkomsten der predikanten en hulpredikers niet weinig vermindert.

— De Synode der Presbyteriaansche kerk.

De Synode van de Presbyteriaansche kerk van Engeland kwam dit jaar in April te Sunderland samen. Deze Synode had voornamelijk te handelen over zaken, de Zending betreffende, doch moest ook uitspraak doen over een aanklacht tegen Dr. John Watson, die onder den pseudoniem van Jan MacLaren in Engeland en Nederland is bekend geworden. Een 12 predikanten met 24 onderlingen hadden Dr. Watson bij den kerkeraad van Liverpool aangeklaagd wegens onrechtvaardigheid in de stukken van de vleeschwording des Woords en van de verzoening, door het bloed des kruises. De kerkeraad van Liverpool had deze aanklacht ter zijde gelegd, vandaar dat de klagers zich tot de Synode gewend hebben. Evenwel zonder enig resultaat. Wel is de aanklacht wegens eene fout in den vorm ter zijde gelegd, maar denkelijk heeft men die fout alleen maar aangegrepen, om niet op de zaak zelve in te gaan. De *Herrnhut* haalt althans eenige uitingen van Dr. Watson aan, die bij ons het vermoeden deden rijzen, dat hij een geestverwant van den protestantenbond is. Dat het er om te doen geweest is, om Dr. Watson vrij te laten uitgaan, blijkt uit het feit, dat den aangeklaagde opgedragen werd eene godsdienstvoering gedurende de Synode te leiden. Bij die gelegenheid deed Dr. Watson uitkomen, dat hij een belijder is